Elaborarea părții introductive

Motivația planului de dezvoltare turistică

Planul de dezvoltare din punct de vedere turistic a destinației turistice Gherla, vizează obținerea unor rezultate superioare celor precedente (atât calitative, cât și cantitative) prin întărirea capacității competitive a serviciilor turistice oferite de această destinație turistică.

Scopul și obiectivele planului de dezvoltare turistică

Planul de dezvoltare turistică impune promovarea unor schimbări calitative și o serie de acțiuni menite să confere „ recâștigarea statutului de odinioară al Municipiului Gherla și inscrierea acestuia în circuitul turistic regional și național”- obiectul de activitate al „ Regulamentului de organizare și funcționare **“** al Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Gherla.

Planul de promovare este structurat pe trei capitole astfel: primul capitol conține profilul Municipiului Gherla , profilul istoric, așezare geografică, climă, soluri, vegetație, faună, infrastructură transport, iar turismul va fi detaliat în cel de-al doilea capitol prezentându-se baza materială turistică în Gherla, obiectivele turistice cele mai reprezentative, cultura și tradițiile, iar strategiile de dezvoltare și promovare a destinației turistice Gherla în baza analizei SWOT, care are drept scop identificarea punctelor slabe și oportunităților din industria turistică a municipiului vor fi detaliate în capitolul trei ; viziunea acestui proiect este de a transforma Gherla într-o destinație turistică competitivă, conform standardelor Europene.

CAP .I Prezentarea principalelor caracteristici

1.1 Date generale despre Municipiul Gherla

Gherla (denumită și Armenopolis, în maghiară Szamosújvár, în germană Neuschloss, Armenienstadt, Armenerstadt, în armeană Hayakaghak) este un municipiu în județul Cluj,

Transilvania, România.

Pe vatra actuală a localității au fost descoperite urmele castrului roman în care a staționat *Ala II Gallorum et Pannonorium*, parte dintre cele opt unități militare romane localizate în Dacia Porolissensis. Ulterior așezarea apare menționată ca *Novorum Castrum* (sec.IX – XI) în *Coronicum Pictum.*

Prima atestare documentară a așezării datează din 6 ianuarie 1291, când a fost menționată ,,Gerlahida" (Podul Gerla, hid = pod) satul românesc. Atestarea apare printr-un document emis de Regele Andrei al III -lea al Ungariei în care apare nota că era un punct vamal pentru drumurile de uscat.

La sud-est de oraș , pe o terasă a dealului ,, Șapte Cruci ", la locul numit ,, Pietriș" , au fost descoperite așezări cu niveluri de locuire din neolitic , epocile bronzului, fierului, respectiv din epoca romană – descoperiri arheologice; la sud de oraș, pe o terasă deasupra șesului,, Sf Anton", la ,, Perii Pădureți", lângă podul Someșului, terasa numită ,, Lunca" sunt zone cu descoperiri arheologice impresionante de tipul : așezări, ceramică, piese litice, faună. Mai sunt descoperiri celtice neprecizate, aflate în inventarul Muzeului din Gherla printre care și un tezaur compus din obiecte dacice de argint- datare repertoriu La Tene, cultura dacică.

De-a lungul istoriei, pe lângă majoritatea românească trăiesc în armonie maghiari, armeni,germani, romi, evrei etc. Dacă în anul 1956 erau 8.499 locuitori, în anul 1992 populația stabilă era de 26.277 locuitori.

1.2 **Orașul baroc**

Gherla este singurul oraș din România care a fost construit în secolul XVIII -lea după un plan prestabilit și a cărui construcție s-a păstrat până în prezent. Faptul că stilul baroc domină se datorează pătrunderii stilului baroc în Transilvania odată cu fondarea Gherlei de către coloniștii armeni, veniți din Moldova la inițiativa și cu permisiunea Curții Imperiale de la Viena. Orașul a devenit nou în intregime coferindui-se și titlul de ,, *oraș liber regesc"* în anul 1786 de către Împăratul Iosif al II- lea, acordându-i dreptul de a ține patru târguri anuale și două săptămânale, fiind dezvoltat pe terenul ce aparținea cândva cetății Gherlei , cunoscută și sub numele Cetatea lui

Martinuzzi (locul pe care azi este situat penitenciarul Gherla) și lângă care se afla vechiul sat românesc (Candia).

1.3 Orașul armenesc

Armenii au pătruns în Transilvania după ce la sfârșitul secolului al XVII- lea le-a fost permis de principele Mihai Apafi , care spera că ii va atrage spre protestantism. După acest moment Gherla apare în documente ca *Armenopolis.* Cel care a adus un plan prestabilit pentru orașul Gherla a fost episcopul Oxendius Vărzărescul, plan care se presupune că a venit de la Roma. Elementele care dau valoare zonei de rezervație,care coincide cu piața centrală, sunt, pe langă valoarea imobilelor , parcelarea, ritmul, modul de ocupare al terenului , prospectul și fronturile străzilor.

Adică, o planificare a rețelei de drumuri, a lotizărilor, a parcelarului, piețelor, și altele. O altă particularitate unică în Transilvania o reprezintă modalitatea de intrare în posesia teritoriului. Comunitatea armenească a achiziționat terenul orașului, de la fiscul imperial, l-a împărțit în loturi de 100 florini și l-a distribuit astfel familiilor din comunitate. Plata se făcea printr-o taxă periodică. Avem astfel prima formă de creditare și achiziționare a terenului prin „ credit”.

1.4 Așezare geografică, infrastructură, date administrative, climă, soluri, faună, vegetație

Municipiul Gherla este situat la nord-vestul Podișului Transilvaniei, pe malul drept al Someșului Mic , în zona de contact dintre Câmpia Transilvaniei și Podișul Someșan , la aproximativ 47 grade latitudine nordică și 24 grade longitudine estică, la o altitudine de 253 m față de Marea Neagră.

Municipiul Gherla se află în județul Cluj, la o distanță de 45 km față de Cluj Napoca și 15 km față de Dej, pe drumul național DN 1C. Spre nord, în zilele senine se pot vedea culmile munților Țibleș. Regiunea este străbătută de șapte drumuri europene, dintre care cele mai importante fiind E60 dinspre Ungaria , Oradea-Cluj- Brașov-București , E576- Cluj-Dej, E81 Satu-Mare-Zalău, E58 Cluj-Napoca - Vatra Dornei, E671 Oradea- Arad-Timișoara, există o infrastructură de drumuri județene în rețeaua TEN-T; rețeaua feroviară este în mare suferință- problemă la nivel național, dar

un ajutor pentru turiștii nostri stăini este cursa Budapesta-Cluj cu oprire în Gherla, cu gară și autogară.

Municipiul Gherla nu deține infrastructură aeriană însă accesul persoanelor la aceasta infrastructură se poate face la cele mai apropiate aeroporturi: 🎬 Aeroportul Internațional Avram Iancu Cluj- 44 km 🎬 Aeroportul Internaţional Maramureş (orașul Tăuții-Măgherăuș)- 110 km 🎬 Aeroportul Internaţional Transilvania Târgu Mureş – 101 km

Orașul este străbătut de râul Someșul Mic care izvorește din munții Bihorului de unde își adună apele Someşul Cald şi Someşul Rece, care confluează în amonte de Cluj-Napoca. Panã la Gherla își îmbogăţeşte apele cu văile Borsei, Gădălinului, Lujerdiului, Alunișului, Băiţei. În aval, primeşte apele văii Fizeşului. De asemenea, Gherla este străbătută de canalul Morii, care derivă din Someş, şi care în aval se varsă din nou în acesta. Băile Băița conțin o serie de resurse hidrominerale, reprezentate prin acvifere preponderent clorosodice dar şi cu un conţinut sulfuros.

Date administrative :suprafața 3.628,00 ha , populație 19873 (2022), număr locuințe 9160(2023), număr creșe 1, grădinițe 3, școli 2, licee 4.

Clima este încadrată în tipul climatului temperat de dealuri, fără o influență mare a meselor de aer oceanic, dar influențată de orientarea văilor. Există fenomenul inversiunii temperaturilor care provoacă uneori înghețuri timpurii primăvara și brume timpurii toamna. Sub aspect seismic , zona este pasivă, suferind doar efecte transmise din focare îndepărtate.

Solurile se caracterizează printr-o mare fertilitate, iar cel mai răspândit sol este cel aluvionar, din grupa solurilor azonale, care este bogat în humus și care a favorizat dezvolatrea grădinăritului.

Fauna se caracterizează printr-un număr mare de rozătoare . In zona de pădure întâlnim mistrețul, căprioara , viezurele, vulpea, lupul. Fauna ornitologică cuprinde specii cum sunt: ciorile, stăncuțele, vrăbiile, gaițele, graurii, porumbeii, turturelele. Ca păsări cântătoare întâlnim : privighetoarea, ciocârlia și altele. Pe apele Someșului și pe bălți avem rața sălbatică, lișița, în apele râului există mai multe specii de pești:cleanul, mreana, scobarul, crapul , știuca, bibanul etc.

Vegetația este formată în majoritate din specii ierboase , fiind dominată de graminee. Astfel prin pășiuni întâlnim bulbucii, în zona arabilă este pirul, iar în locuri umede izmă, papură și lintita. Primăvara pitorescul locului este completat cu ghiocei, lacrimioare, toporași și altele.

În partea de nord se alfă Pădurea Morii formată preponderent din stejari, carpeni, aluni.

În centrul Gherlei , în parc cresc specii de castani, plopi, tei, stejari, brazi, ulmi, carpeni, pini, molizi, fagi, salcâmi, *tisa* și doua exemplare de *Gingoboloba* considerate monumente ale naturii. Parcul este denumit Grădina Elisabeta și „ Micul Schőnbrunn” datorită asemănării cu faimosul parcdin Viena. Din anul 1864, parcul situat în partea centrală o orașului este destinat odihnei și distracției, în incinta parcului fiind un restaurant cu terasă și un lac cu bărci pentru agrement.

CAP II Turismul în Gherla

2.1 Obiective turistice ,tradiții și cultură

Orașul Gherla păstrează și acum vestigii ale perioadei romane, ale perioadei Armenopolisului, precum și multe clădiri cu elemente de arhitectură bizantină, baroc și chiar influențe ale stilului baroc Rococo.

Legat indisolubil de spiritualitatea orașului este tradiția picturii icoanelor pe sticlă a meșterilor țărani din satul Nicula (4 km Est), vechi de trei secole, ce a influențat orașul nostru care a fost primul centru din țară care a adoptat acest gen artistic de sorginte mediteraneană, după unii autori, prin filiera germană și austriacă. Aici se găsește Sfânta Mănăstire ortodoxă Nicula cu hramul ,, Adormirea Maicii Domnului “.

În satul Hășdate se mai păstrează tradiția xilogravurilor din secolul XVIII.

Municipiul Gherla este considerat UAT (Unitate Adimistrativ Teritorială) cu concentrare foarte mare, având resurse antropice ca factor dominant, conform Legii nr. 190/2009 pentru aprobarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII-a zone cu resurse turistice, Anexa 1.

În Lista Munumentelor Istorice, Municipiul Gherla deține 63 de monumente dintre care 8 clasa A : Castrul roman CJ-I-m-A-07059.01 , Drum roman CJ-I-s-A-07062 , Ansamblul urban ,, Centrul istoric al orașului Gherla CJ-II-a-A-07623 , CJ-II-m-A-07647 Catedrala armeano-catolică, și 55 monumente istorice clasa B.

În perimetrul Municipiului Gherla și a comunelor învecinate se află o serie de obiective cu valențe turistice, care însă sunt aproape necunoscute turiștilor: obiective istorice-culturale,atât laice cât și ecleziastice; obiective balneare curative ; obiective ecumenice și ecoturistice: elemente de patrimoniu imaterial, Tezaure Umane Vii..

Gherla – Galerie foto

Obiective turistice (cele mai reprezentative) ce pot fi vizitate în destinația turistică Gherla sunt:

OBIECTIV TURISTIC DENUMIRE	**DESCRIERE**	**FOTO**
Castrul roman	Construit intre 109-110d.H, Diplome romane păstrate la Muzeele din Gherla și Cluj	
Cetatea lui Martinuzzi	Cetatea Gherla fortificată de către Gheorghe Martinuzzi începând cu anul 1540, în prezent Penitenciarul Gherla.	
Sediul Primăriei din centrul istoric	În anul 1893 clădirea a fost reconstruită în stil eclectic	
Casa Karacsony	Vestita Casă Karacsony este cel mai valos exemplu de locuință barocă din Gherla	

Centrul Muzeal de Istorie	Casa Laszloffy este una dintre cele 2 case cu etaj . Chenarele sunt printre cele mai frumoase și reprezentative pentru barocul civil din Transilvania	
Parcul orașului	Inaugurat in anul 1864 ,, Micul Schőnbrun” cu valoroase specii de arbori printre care Tisa și Gingobiloba	
Catedrala Ortodoxă ,, Intrarea în Biserică a Maicii Domnului”	Edificiu construit în anul 1905 cu subvenție de la Impăratul Francisc Iosif I	
Biserica Ortodoxă ,,Sfântul Nicolae”	Se află în Parcul orașului și este costruită în anul 1987.	
Catedrala Armeano-Catolică ,, Sfânta Treime” și pictura lui Rubens ,, Coborârea de pe Cruce”	Cel mai important edificiu monumental din centru, construit în stil baroc, cu elemente clasiciste. A fost ridicată între anii 1748-1798, are numeroase elemente de artă și adăpostește pictura	

	,, Coborârea de pe Cruce” atribuită lui Rubens și este cea mai mare biserică armenească din Europa	
Biserica ,, Sfântul Solomon” numită și Biserica Șimaian	Prima biserică din piatră din Gherla ridicată intre anii 1723-1724 și a fost ridicată înaintea trasării orașului (vezi puncul 1.3)	
Mănăstirea Franciscană și Biserica Mănăstirii Catolice ,, Sfântul Petru de Alcantara”	Construită între anii 1742-1758, iar cele două turnuri în anul 1878, punct de pelerinaj către Șumuleu Ciuc cu ocazia Rusaliilor Catolice – cuprinsă în Traseul Internațional Via Mariae	
Biserica Reformată de tip calvin	Ridicată din Ordinul benedictinilor intre anii 1862-1867	

Biserica Greco-Catolică ,, Sfântul Iosif ”	Biserica de lângă gară, a fost constuită începând cu anul 1993 Aici găsim expuse Veșmintele Carinalului Iuliu Hossu – cel care la data de 1 Decembrie 1918 a citit , la Alba-Iulia , Proclamația de Unire a Transilvaniei cu Regatul României.	
Mănăstirea ,, Sfântul Anton de Padova”	Pe dealul estic Mănăstirea de lemn în stil maramureșan a fost terminată în anul 1999	
Biserica Ortodoxă ,, Sfânta Treime”	În stil neobizantin și modern , cu spații pentru bibliotecă și activități culturale pentru copii, construcție începută în anul 1993 din donații.	
Biserica ,,Sfânta Parascheva, Sfântul Mina și Toți Sfinții Români”	Clopotele grecești ale bisericii reproduc 42 melodii și este cea mai noua parohie.	

Sinagoga și monumentul Memorial al holocaustului, cimitirul evreiesc	Sinagoga a fost construită în anul 1903 -1911 și folosită de populația evreiască din Gherla și din satele din apropiere, iar Monumentrul Memorial al Holocaustului în anul 2016.	
Monumentul Martirilor Anticomuniști	Monument în memoria victimelor comunismului de la Inchisoarea Gherlei	
Monumentul din lemn ,, Mama și Copilul “	Este inedit , o realizare sculpturală singura în Transilvania închinată mamelor	
Monumentul Eroilor Neamului	Ridicat in 2004-2005 , se oficiază ceremonii festive si depuneri de coroane în onoarea Eroilor Neamului.	
Muzeul de Xilogravură	Tradiție din secolul al XVIII -lea, centrul reprezentativ al artei gravurilor populare	

Oraș baroc, casa cu cariade, console, mascheron , busturi, coloane, bolți , bolte -reprezentative- Casa Laszloffy, case de pe străzile 1 Decembrie, Armenească, Mihai Viteazu,Bobâlna, Coșbuc, Crișan, Dragoș Vodă , P-ța Libertății.		
Biserica de lemn din Silivaș din 1827- ,,Sfinții Arhangheli Mihail și Gavril”	Nu se cunoaște cu exactitate vechimea acestei biserici, iar pe pereții de lemn a bisericii a fost lipită o pânză peste care s-a aplicat pictură.	
Memorialul Gherla	Pe Dealul Cărămidăriei din Gherla (cimitir anonim cu gropi comune, în care au fost aruncați deținuții politici morți în penitenciarul din oraș)- ansamblul memorial dedicat celor care au suferit sub comunism pentru credință, libertate, dragoste de țară.	
Muzeul Etnografic al Parohiei Gherla – Biserica ,, Sfânta Treime “	Muzeul s-a înființat îm anul 2018 din donațiile enoriașilor	

Armenii s-au impus prin realizări deosebite și în alte domenii ale culturii , spritualității. Astfel, ei au adus în Gherla ,,meșteșugul covoarelor orientale”, practicat la început de un număr mic de familii. (În 1717 sunt menționați cinci țesătorii în Gherla). ,,Textilele de artă” din secolele XVII-XVIII (țesături și broderii cu destinație religioasă, textile laice) se găsesc în colecțiile Muzeului de Istorie din Gherla *.

„Armenii din Moldova au creat o *broderie influențată de cea românească*, formată în secolul al XV-lea și determinată de Bizanț și de Occident. Broderia prezintă „ albastruri deschise interesante și cu rozuri de o gingășie nemărginită, un lucru de elită, foarte îngrijit, înconjurând chipuri de sfinți care au devenit de un caracter aproape realist". Imitația acestei broderii a fost văzută și recunoscută de Nicolae Iorga la o „ piesă din altar" din Gherla, unde s-a stabilit o „ colonie" însemnată de armeni."*

---

*Ioan CÂMPEAN, *GHERLA Istorie- Cultură- Spiritualitate* , Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2011, pag. 532

Lucrări de artă plastică monumentală existente pe teritoriul municipiului Gherla :

Bustul monumental al lui Petru Maior În fața Liceului „ Petru Maior", din bronz (180KG) realizat de Ioan Pantazi, Bucuresti	
Bustul profesorului dr. Emil Precup Realizat de sculporul Vlad Prună	
Bustul monumental al lui Gheorghe Șincai În parcul din fața Școlii Nr.1 ,realizat de sculptorul Virgil Fulicea , este bustul din piatră.	
Bustul monumental al poetului Mihai Eminescu Creația sculptorului Carol Pleșa realizat din piatră, se află în parc.	

Bustul monumental al poetului Geroge Coșbuc Realizat din piatră de către sculptorul Doina Elas	
Troița ,, Întru Slava Tuturor Eroilor Credinței, Culturii, Științei și Păcii”	
Bustul Cardinalului Iuliu Hossu realizat cu ocazia Centenarului	
Grupul statuar ,, Tinerețe”	

Începând cu anul 2024 Municipiul Gherla deține în patrimoniu imaterial doua Tezaure Umane Vii . Doamna Filep Elisabeta – meșter popular din Sic(acum gherleancă) , creator de piese de port popular maghiar specific Câmpiei Transilvaniei și domnul Emil Mihaiu- ceteraș din Gherla, zona etnografică, Câmpia Transilvaniei dețin acest titlu onorific acordat persoanelor recunoscute de comunitate ca păstrătoare, purtătoare, creatoare și transmițătoare de elemente de patrimoniu cultural imaterial, prin folosirea unor mijloace tradiționale, nealterate. Sub numărul de înregistrare DPC 6732/30.08.2024 Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Gherla a adus un Titlul UNESCO doamnei Filep Elisabeta.

2.2 Evenimente cu potențial turistic

1. „Drumul Crucii”- Pelerinaj la Mănăstirea Nicula, situată la 6 km de Municipiul Gherla, monument arhitectural, locul unde se află o celebră icoană făcătoare de minuni și o renumită școală de iconari.

Aceasta este legată indisolubil prin credință de spiritualitatea gherleană, prin harul icoanei făcătoare de minuni a Maicii Domnului cu Pruncul Isus, pictată in 1681 de preotul Luca din Iclod.

Edificată în intervalul (1652-1658), biserica de lemn a fost construită încă de la mijlocul secolului al XVI-lea (aceasta a fost distrusă într-un incendiu în anul 1973, când a ars și inscripția anului 1969 de pe clopotul care s-a topit datorită acestui eveniment, la care s-a intervenit cu o reparație capitală în anul 1974).

Pelerinajul de la Mănăstirea Nicula se bucură de recunoaștere la nivel național și internațional în comunitățile ortodoxe, la procesiuni participând zeci de mii de oameni (în anul 2015 aproximativ 35.000 de credincioși, respectiv în anul 2017 aproximativ 27.000 credincioși).

Regele Mihai I a împreună cu familia regală a României , a onorat Mănăstirea Nicula prin prezența lor la Slujba de Anul Nou din anul 2007.

.2. Cale de pelerinaj - Mariazell^Șumuleu-Ciuc^Czestochwa^Medugorje *

Ca parte a traseului pelerinajul trece prin Gherla, către Șumuleu-Ciuc. Miercurea-Ciuc, județul Harghita, cu ocazia Rusaliilor Catolice. Evenimentul se bucură de participarea unui număr mare de turiști din Ungaria, inclusiv personalități politice care contribuie la capitalul de imagine al circuitului ecumenic și indirect la promovarea obiectivelor religioase aflate pe acest circuit, inclusiv Mănăstirea Sfântul Petru de Alcantara din Gherla. Pentru exemplificare, în 2018 la evenimentul de la Miercurea- Ciuc au participat peste 100.000 de credincioși catolici, iar în anul 2024, 300.000 de pelerini, în creștere.

*www.mariaut.hu

3. Zilele Municipului Gherla denumite Festivalul Armenopolis

Reprezintă un ansamblu de manifestări menite să recreeze și să ofere distracție cetățenilor Municipiului Gherla. Evenimentul se derulează, în general pe durata a trei zile, în luna august după Adormirea Maicii Domnului sărbătoare religioasă foarte importantă, a fiecărui an, și cuprinde

concerte de muzică populară şi modernă. Festivalul Armenopolis a inclus în ultimii ani şi manifestarea culturii şi tradiţiilor armeneşti

Înfrăţirea municipiului Gherla cu oraşe din Germania, Franţa, Ungaria, Elveţia, Armenia, Bulgaria, Israel, oferă în cadrul festivalului , parteneriate și bune practici, întâlniri cu reprezentanții fiecărei localități.

4. Zilele Culturii și Tradițiilor Armenești

Zilele Culturii și Tradițiilor Armenești sunt serbate în luna iunie sau iulie în funcție de Rusaliile catolice, la patru săptămâni de la acestea, în fiecare an cu ocazia ,, Ieșirii Sfântului Grigore Luminatorul din Virab", episcop al Armeniei.

De Sf'ântul Grigore Luminatorul se deschid larg porțile casei parohiale armeano-catolice din Gherla pentru a primii pelerini armeni sosiți din Transilvania, Moldova, Muntenia și Dobrogea, din Ungaria, Franța sau îndepărtata țară mamă Armenia. Acest eveniment reprezintă celebrarea identității armenilor din zona Gherla, un eveniment cu puternice conotații religioase, dar și etnice și culturale. În cadrul evenimentului sunt servite specialități culinare armene, sunt organizate dansuri și concerte cu muzică armenească, participanții fiind delectați de bogăția obiceiurilor și ospitalitatea gazdelor.

5. Produs de Cluj

Evenimentul este organizat de către Consilul Județean Cluj în fiecare vară în Municipiul Gherla și oferă posibilitatea diferitelor expoziții, printre care și expozițiile Asociației Meșterilor Populari, care comercializează miere de albine, siropuri naturale, ulei presat la rece, pâine de casă, icoane pe

sticlă, bijuterii din cupru, produse din piele prelucrată și lemn, cermică și costume populare, precum și diverși producători de legume, fructe și flori și micii producători de carne și produse din carne, produse naturale pe bază de lavandă.

Totodată, în cadrul târgului sunt realizate o serie de demonstrații culinare de gătit în aer liber și evoluează diverse ansamburi folclorice și interpreți de muzică populară renumiți, spectacole de teatre de păpuși și ateliere de sculptură în legume și fructe, pentru amuzamentul copiilor.

6. Festivalul internațional de folclor

Fundația Teka din Gherla organizează în luna mai Festivalul Interetnic de Folclor ce conține un program cultural având ca scop promovarea, conservarea și valorificarea culturii populare tradiționale din Câmpia Transilvaniei; crearea unei percepții corecte asupra potențialului cultural și social al acestei regiuni. Festivalul este un prilej de întâlnire între dansatorii autentici din sate și tinerii care învață pașii de dans popular, la cursurile organizate.

Prin activitățile proiectului Fundației Teka se promovează necesitatea unui dialog interetnic fiind o conviețuiere de secole între români, maghiari, rromi, sași, armeni, cultura tradițională (jocurile, muzica, portul, obiceiurile) îmbogățindu-se prin interferențe și influențe reciproce.

7. Festivalul de Iarnă, este festivalul dedicat colindelor tradiționale specifice zonei folclorice a Transilvaniei. Este organizat în luna decembrie de către și Primăria Municipilui Gherla și Consiliul Local Gherla.

8. „Parada iei și a cămeșii tradiționale românești” eveniment organizat în colaborare cu Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Gherla din anul 2016, în luna iunie cu ocazia Zilei Universale a Iei, într-o locație – obiectiv turistic cu participarea instituțiilor Municipiului Gherla (Casa Municipală de Cultură, Biblioteca Municipală, Muzeul de Istorie al Municipiului, Clubul Copiilor, Liceul Tehonologic și Centrul Turistic Gherla).

Parada iei – galerie foto prima ediție

2.3 Obiective turistice balneare curative și obiective ecoturistice

1. Băile Băița- Stațiune turistică de interes local (stațiune balneo-climaterică în localitate, cartier)

Apele minerale ale celor două izvoare existente în perimetrul Băilor Băița sunt din punct de vedere chimic slab sulfuroase, clorurate, bicarbonatate, sodice putând fi utilizate atât în cura extenă (sub formă de băi calde), cât și în cura internă (prin ingestie), debitul cumulat fiind de cca. 70.000 l/24h. Salinitatea redusă a celor doua izvoare (mineralizația totală atingând 2.1g/l se datorează levigării formațiunilor badeniene acoperite și nu a masivului de sare. În cura externă apele se pretează utilizării în afecțiunile reumatismale și articulare și periarticulare, afecțiunile sistemului nervos periferic și afecțiunile ginecologice.Turiștii ar putea beneficia de următoarele cure:

- cura externă – afecțiuni reumatismale, articulare și periarticulare, afecțiuni ale sistemului nervos periferic și afecțiunile ginecologice

- cura internă – în afecțiunile gastro-intestinale, hepato-biliare și renalo-uretare .

În prezent, în aparține unui investitor străin.

2. Sărătura Gherlei

Această locație și așa cum este acum este cautată de cei ce cunosc proprietățile terapeutice ale apei și a nămolului în tratement extern. Se poate preleva nămol sapropelic care ar putea permite utilizarea sa în tratament extern.

3. Băi calde – Gherla

Este o bază de agrement și tratament balneologic cu servicii de cazare, agrement cu piscine în apă caldă, tratament cu proceduri și băi sărate, masaj, teren de sport.

Ecoturismul reprezintă o formă mai nouă de turism, existând în zona Gherlei rezervații naturale : Lacul Știucii, Stufărișurile de la Sic, Pădurea Ciuașului și salba de lacuri Țaga, Geaca (I-III), Cătina , Sucutard, Tăul Popii, Suatu.

Pe Lacul Știucii – Săcălaia se organizează concursuri de pescuit sportive, chiar și la copcă și se

poate practica vânătoarea, cu respectarea legislației și normelor în vigoare între care zece fonduri de vânătoare ale Ocolului Silvic Gherla: Gherla, Cornești I, Cornești II, Panticeu, Borșa, Țaga, Livada, Sânmărtin, Cristorel, Bonțida.Turismul cinegetic este practicat de un număr redus de persoane interesate, excentrice, dar cu posibilități materiale superioare, având posibiltatea obținerii unor trofee importante căutate în special de turiștii stăini.

În prezent, se remarcă tendința de a da noi valențe ecoturismului, practicarea ecoturismului fiind asociată în anumite oferte de servicii cu turism de aventură în corelare cu activități de team – building (organizarea unor jocuri de echipă pentru creșterea coeziunii grupului).

Lacul Știucii

Luciul apei se intinde pe o suprafață de 22 hectare și se spune că la formare apele sale au înghițit o mică așezare romană de pe vremea exploatărilor. Zona protejată „ Lacul Știucilor” din Săcălaia se întinde pe 140 hectare și este o rezervație zoologică, botanică și peisagistică. Este singurul lac din Transilvania pe care crește stuf plutitor, la fel ca în Delta Dunării.

Stufărișurile de la Sic

Această rezervație naturală catalogată „ Delta Ardealului” este una dintre cele mai accesibile rezervații naturale,cu specii rare de păsări printre care Buhaiul de baltă, Eretele de stuf, Stârcul pitic și încurajează birdwatching-ul (urmărirea păsărilor), hobby popular în Occident, dar mai puțin practicat în România.

Situate pe un zăcământ salin, Lacul Știucilor și Stufărișul de la Sic formează un peisaj deosebit în regiune. Lacul Știucilor este cel mai adânc lac cu apă dulce din Câmpia Transilvaniei (10-12 metri, dar adâncimea exactă a apei nu este cunoscută) format pe un vast zăcământ de sare ceea ce ii conferă unicitate).

2.4 **Baza materială a turismului în Gherla**

Datorită frumuseților locale de care dispune municipiul Gherla, patrimoniul cultural, puritatea aerului, apelor, dealurile, istoria locului, împrejurimile, poziția geografică, multitudinea de obiective turistice și diversitatea acestora, potențialul turistic este mare. În plus multiculturalitea, diversitatea tradițiilor și obiceiurilor și evenimentele cultural-artistice contribuie la atragerea turiștilor.

2.4.1 Capacitatea de cazare turistică în Gherla

Unitățile de cazare existente în Municipiul Gherla și clasificarea acestora sunt :

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Număr Spații	Număr Locuri	Operator economic	Nr. certificat calsificare	Data emitere certificat	Foto unitate

Hotel	Acasă radiat 2023	2 Stele	16	38	Ploscar Auto	5248/3371A	24/05/11	
Hotel	Merion	3 Stele	28	56	Mariflor Prodcom	13296	14/04/10	
Pensiune turistică	Clasic	3 Stele	4	6	Nemirom	17235	18/04/12	
Pensiune turistică	Ioana	3 Stele	18	37	Vlamar Impex	4318/3197	17/05/11	
Motel	Etrusco	3 Stele	13	26	Tuscania	12550/8559	03/02/12	
Popas turistic	Băile Băița	2 Stele	16	38	Dacia Romana	9145/6719	19/05/10	
Pensiune turistică	Cola	3 Stele	11	22	7X4 Import Export	5945/6186	02/07/09	
Casa	Zâna Bună	2 Stele	5	11	San Loreno	24317/28.12.2021	28.12.2021	
Pensiune Turistică	Imperial	2 Stele	11	25	Merza Poliserv	14293	15.02.2019	

Pentru Băi Calde – turism balnear

Tip unitate	Nume unitate	Categorie	Număr Spații	Număr Locuri	Operator economic	Nr. certificat calsificare	Data emitere certificat	Foto unitate
Pensiune turistică	Băi calde	3 Stele	13	26	Tehnomedical Prodcom	12938	05/08/09	

Pensiunea Meander – Cartier Băița – organizează tabere de detoxifiere, recuperare, relaxare , răsfăț

Pensiune turistică	Meander	3 Stele	10	20	Meander	13139	27/10/09	

Hotel Armenopolis *** – camere de închiriat 16 locuri cazare

Sofia Apartments *** - camere de închiriat 2 locuri cazare

Karol *** - camere de închiriat 22 locuri de cazare

2.4.2 **Turiști sosiți in structurile de primire din Gherla in perioada 2022-2024**

Sursa: http://www.insse.ro/cms/

Țările de origine ale vizitatorilor CNIPT în perioada 2016-2025

Conform statisticilor numărul turiștilor sosiți în structurile de primire a crescut în anul 2014, ca efect de creștere fiind deschiderea magazinului Kaufland (muncitori, traineri, etc.) ,,,Proiectul Școlar Multilateral Comenius" derulat la Liceul Teoretic ,, Ana Ipătescu" din Gherla, proiect de colaborare între cinci țări partenere implicate în acest proiect, programelor școlare ,, Școala Altfel,, , ,, Săptămâna Verde,, , Introducerea în programa școlară pentru clasa a XI a a materiei Istoria evreilor, Holocaust, iar Liceul Teoretic ,, Petru Maior ,, Istoria locală.

2.5 **Forme de turism ce pot fi practicate în Gherla**

Fiecare loc are povestea lui, povestea Gherlei este o istorie cum puține așezări au avut, de aceea cei care doresc să-i o cunoască trecutul, prezentul și viitorul merită o atenție deosebită. Gherla este una din destinațiile foarte puțin exploatate, dar cu potențial semnificativ din acest punct de vedere. Centrul istoric reprezintă un inventar de monumente istorice de valoare, ce impreună cu alte edificii religioase constituie un posibil circuit turistic - turism cultural , turism ecumenic și de pelerinaj.

O altă formă de turism, turism balnear curativ în Băile Băița , Sărătura, turism medical - Băi Calde.

Ecoturismul, turismul de agrement, cu profil piscicol și cinegetic, ca nouă formă de turism, segment neexploatat suficient, aici, în această destinație își găsește locul.

Turism rural, tradițional poate fi practicat în comunele învecinate cu Gherla, în unități turistice de cazare și alimentație publică care își doresc ca prin gama de servicii să creeze o atmosferă autentică tradițională în care turiștii să participe la manifestările din viața satului- manifestări religioase, obiceiuri și datini locale, la activitătile tradiționale – gătirea specialităților locale , participarea la diverse activități meșteșugărești (olărit, țesut). În comuna Sic – Pensiunea Sovirag- oferă un pachet de servicii cuprinzător : cazare într-o locație cu specific local, servire și preparare specialități de mâncare ungurești , muzică și costume populare tradiționale – Casa Dansului, vizitarea caselor sicănești, a atelierelor producătorilor locali de pălării și cojoace, participarea la evenimente tradiționale sătești, plimbare cu căruța în jurul satului, sau la stână, vizitarea obiectivelor culturale și religioase din zonă, baie în Lacul Săcălaia.

Turism de tranzit, poziția geografică și infrastructura de transport facilitează acest tip de turism.

Turism de agrement, odihnă și relaxare, turism de tranzit, turism de vizitare, turism de afaceri, târguri, expoziții, sunt alte forme de turism ce pot fi practicate în această destinația turistică.

Municipiul Gherla se distinge din peisajul cultural al regiunii prin caracterul său istoric de oraș târg și prin multiculturalitatea ce se regăsește la nivelul istoricului clădirilor.

CAP III Strategia de dezvoltare și promovare a turismului în Gherla

3.1 Analiza SWOT a turismului in Gherla

S – Puncte tari	W – Puncte slabe
- Poziția geografică -la 45 Km de Cluj și 15 km Dej - Moștenirea istorică, multitudinea de obiective turistice, multicultutalitate, tradiții (concentrare de obiective antropice- biserici medievale, muzee, atât edificii laice cât și religioase,	- Unități de primire a turiștilor cu funcțiuni de cazare puține și lipsa categoriilor de 4 și 5 stele; oferta de agrement în structurile de primire turistică insuficientă - Colaborare deficitară intre agenții eonomici locali din domeniul turismului

instituții culturale și artistice)- centrul istoric bine conservat , edificii istorice cu arhitectonică valoroasă. Gherla este singurul oraș din România care a fost construit in secolul al XVIII-lea după un plan prestabilit și a cărui construcție s-a păstrat până acum, și se remarcă prin prezența stilului baroc, preponderent in oraș. - Resurse naturale, floră, faună atât în destinația turistică Gherla, cât și în apropiere - Infrastructură transport : rețea feroviară, drumuri naționale și internaționale, firme de trasport certficate în zonă și existența unei centuri de ocolire pentru trafic greu, iar la 45 km, în Cluj Napoca aeroport. - Posibilitatea practicării diverselor tipuri de turism și axarea pe turiști țintă, în toate anotimpurile(grupuri țintă :comunitatea armenilor, comunitatea maghiarilor, comunitatea evreilor, turiști cu venituri ridicate- turism cinegetic și altele) - Poluare atmosferică scăzută, un ph optim , un nivel scăzut de zgomot (dirijarea traficului greu pe centură) - Acreditarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică- credibilitate, promovarea patrimoniului destinației turistice Gherla, a evenimentelor cultural-artistice, întocmirea și analizarea chestionarelor pentru turiști și agenții economici implicați în turism - În municipiul Gheral există o serie de obiective culturale care pot fi valorificate - Oraş cosmopolit din punct de vedere etnic şi	- Insuficienta informare a comunitătii a rolului turismului și posibilitatea dezvoltării economice a zonei cu ajutorul turismului - Monumente istorice și clădiri în stare precară de conservare și reabilitare - Insuficienta semnalizare a obiectivelor turistice (panouri cu descrieri, indicatoare) - Fluctuația personalului în domeniul serviciilor turistice - Transporul public problematic în Gherla

confesional - Biblioteca Municipală este modernizată şi dotată - Înfrăţirea municipiului Gherla cu oraşe din Germania, Franţa, Ungaria, Elveţia, Armenia, Bulgaria, Israel - Digitalizare și promovare: website turistic https://turism.gherla.ro/ro#, aplicație mobilă City App Gherla, prezență în socila media – articole ziare locale, județene, naționale, internaționale, filme de promovare	
O - Oprotunități	**T – Amenințări**
- Dezvoltarea și altor forme de turism- cicloturism amenajarea unor trasee pentru cicloturism și drumeții - Organizarea evenimentelor și cuprinderea obiectivelor turistice în acestea (zilele portilor deschise, evenimente culinare specifice etniilor) - Accesarea de fonduri europene nerambursabile pentru reabilitarea unor clădiri, modernizarea lor, amenajarea de trasee turistice viabile, dezvoltarea unităților de primire turiști, clasificarea celor neclasificate - Atragerea ONG-urilor de profil , a investitorilor străini și implicarea comunității - Reacreditarea Centrului de Informare și Promovare Turistică – promovarea patrimoniului destinației turistice Gherla, a evenimentelor cultural-artistice, întocmirea și analizarea chestionarelor pentru turiști și agentii economici implicați în turism	- Degradarea mediului, depozitarea necontrolată a deșeurilor de către turiști - Competitivitatea localităților învecinate și a altor localități baroc - Forța de muncă necalificată, fluctuantă - Costuri ridicate pentru restaurarea obiectivelor turistice, pentru tehnologie - Valorificarea deficitară a importantelor lăcașe de cult cu valoare de patrimoniu - Intervenții neprofesioniste pentru reabilitarea monumentelor istorice, care conduc la degradarea acestora - Nerespectarea Planului Urbanistic General și a regulamentelor urbanistice generează poluare estetică a peisajului natural - Dificultăți ale autorității locale de a susține cofinanțarea pentru proiecte mari de dezvoltare urbană - Schimbări legislative

- Stimularea dezvoltării turismului balnear prin crearea unor centre spa și welness de un nivel înalt - Înscrierea destinației turistice Gherla in circiute turistice regionale, naționale, internaționale - Încheierea unui parteneriat public – privat , elaborarea unui program cu implicarea Centrului de informare turistică - Programele operaţionale ale noului exerciţiu financiar 2021-2027 - Depunere documentație Gherla Stațiune de interes național - Gherla oraș baroc – UNESCO - Diversificarea ofertei turisice – experiențe autentice (gastronomie, meșteșuguri), crearea de trasee tematice, semnalistică - Cooperare regională: trasee turistice integrate, brand regional	- Pandemii

3.2 **Scopul și obiectivele planului de dezvoltare turistică , plan de acțiuni**

Viziunea acestui proiect este de a transforma Gherla într-o destinație turistică competitivă, și să-i confere statutul de odinioară și includerea acesteia în circuitul regional, național și internațional.

Planul de dezvoltare turistică vizează dezvoltarea infrastructurii turistice, transformarea obiectivelor culturale din municipiul Gherla în obiective turistice, inclusiv includerea lor intr-un circuit turistic, promovarea municipului Gherla, având in vedere analiza SWOT cu identificarea punctelor slabe și a oportunităților.

Dezvoltarea infrastructurii prin dezvoltarea unităților de cazare pentru asigurarea unui minim de spații de cazare în zonă (stimularea înființării de pensiuni turistice și agroturistice, amenajarea unui spațiu de cazare); dezvoltarea unităților de alimentație publică pentru susținerea activității de turism; construirea unui complex turistic și de agrement conform Strategiei integrate de dezvoltare urbană 2021-2027 a Municipiului Gherla;

Transformarea obiectivelor culturale din municipiul Gherla în obiective turistice prin: promovarea turismului cultural, religios, de agrement; introducerea municipiului Gherla în circuite turistice culturale și religioase; implementarea și dezvolatrea agroturismului și turismului ecologic; dezvoltarea turismului școlar prin organizarea unor tabere (tabere de creație pentru pictură, pentru promovarea meșteșugurilor tradiționale și altele); crearea și organizarea unor evenimente și acțiuni cu specific local – elaborarea calendarului de evenimente de nivel național și internațional; schimburi culturale și proiecte de înfrățire a municipiului cu alte localități din țară și străinătate; identificarea și amenajarea traseelor pentru cicloturism și drumeții; colaborarea cu centrele turistice județene pentru identificarea și includerea celor mai reprezentative obiective turistice în circuite și pliante regionale, naționale.

Promovarea municipiului Gherla, ca plan de dezvoltare turistică, prin elaborarea a diferite materiale și instrumente de prezentare și promovare a municipiului (broșuri, pliante, catalog de promovare, întreținere și actualizare site turistic, filme promoționale, filmare cu drona a destinației turistice Gherla, achizitionarea aparaturilor speciale pentru fotografii, broșuri, pliante în mai multe limbi de circulație internațională, cărți poștale) , costuri estimative 150.000 lei.

Incheierea unui parteneriat public- privat până în luna noiembrie 2030 și elaborarea unui program de activitate – oferirea de vouchere turiștilor din unitățile de primire turistică vouchere care includ vizitarea obiectivelor turistice; discutarea planului de promovare turistică și analizarea acestuia, propunerea unor activități și urmărirea efectuării lor și evidențierea problemelor întâmpinate, discutarea rezultatelor chestionarelor propuse de către Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Gherla atât pentru turiști cât și pentru unitățile cu funcțiuni de cazare , cu funcțiuni de alimentație publică (anexa 1) pentru creșterea calității serviciilor oferite, și pentru a analiza propunerile turiștilor cu privire la agrementul solicitat în vederea programării investițiilor necesare; colaborarea permanentă cu agențiile de turism atrase, a ghizilor de turism, organizarea unui nou infotrip, afilirea la un OMD județean.

Calitatea serviciilor pentru o competitivitate cu alte destinații turistice este esențială, de aceea un

capitol important este rezervat calității serviciilor oferite și permanenta îmbunătățire a acestora prin solicitarea unor programe de formare, de perfecționare profesională, de recalificare , de reconversie profesioanală, costuri estimative 2.000 lei/ persoană, în special dacă se dorește axarea pe segmente țintă- turiști cu venituri ridicate.

Pentru creșterea fluxului de turiști în Centrul Național de Informare și Promovare Turistică Gherla, pentru că spațiul o permite, organizarea de expoziții în continuare(costuri estimative 450 lei), având astfel posibilitatea de indentificare a artiștilor locali și nu numai, expoziții cu diverse teme, organizarea de concursuri cu teme turistice sub tema: ,, Gherla prin ochii mei", organizarea de seminarii de informări trimestriale adresate comunității, (cost estimativ 50 lei) cu distribuirea materialelor promoționale, informarea elevilor în programul școlar ,,Săptămâna altfel" despre obiectivele turistice locale, ,,Săptîmâna Verde,, de asemenea, realizarea Proiectului de promovare ,, Povești din Armenopolis-Gherla" .

Promovarea destinației turistice Gherla prin internet , promovare online necesită o strategie , care este responsabilitatea Centrului Turistic Gherla, promovarea pe facebook, instagram , și alte rețele de socializare; un rol important îl are actualizarea și întreținerea site-ul existent https://turism.gherla.ro/ro# , un site cu o structurare deosebită și o concepție modernă care are în stuctura sa o parte dedicată turismului din Gherla; pentru mediul on line și un ajutor pentru turiștii sosiți este City App Gherla ce se poate descărca pe telefon și utiliza pentru informare prezent și pe QR -codul plăcuțelor de promovare a obiectivelor turistice, necesitând o actualizare permanentă. Pentru o promovare mai eficientă în mediul on-line, organizarea unui concurs în mediul online, ,,Parada Iei", Îmbracă o Ie și trimite-ne o fotografIe, te așteptăm a cea mai mare paradă online.

Utilizatorii mediului on line sunt în creștere, pentru toate vârstele iar internetul permite contactul cu potențialii turiști 24 ore din 24, 7 zile pe săptămână, 365/366 zile din anul calendaristic, ceea ce înseamnă difuzarea informațiilor în timp real, oriunde în lume, astfel se impune o informare eficientă turiștilor în acest mediu de dezvoltare uimitor , un ,,trend" în care este imposibil să nu existi.

Componente suplimentare în dezvoltarea turistică al orașului ce pot fi devoltate sunt: contextul istoric detaliat Prezentarea cronologică a istoriei orașului și a importanței sale culturale; Elemente de patrimoniu imaterial (tradiții, legende, obiceiuri locale nedescoperite); Analiză pe piața turistică (benchmarketing) compararea orașului cu alte orașe mici istorice de succes (naționale sau internaționale), Lecții învățate și bune practici; studii de impact, Evaluarea potențialului economic

(venituri, locuri de muncă, investiții), impact ecologic și cultural al turismului asupra comunității ; profiluri de turiști țintă, segmentarea pieței (turiști culturali, ecoturiști, familii, seniori, digitali, nomads)., Adaptarea ofertei la nevoile fiecărui segment, Implicarea comunității locale în turism (turism participativ), riscuri legate de sezonalitate, supraaglomerare, subfinanțare etc.

Plan de acțiuni pentru perioada iunie 2025 – iunie 2030

Obiective	Măsuri	Timp	Parteneri	Monitori zarea acțiunii
Creșterea numărului de vizitatori in centrul turistic la 10.000 vizitatori, de la 5.000 persoane în 2018 (deschis din 10 mai 2016) – plan pentru perioada 2025- 2030	- expunerea și distribuirea materialelor promoționale ale municipiului Gherla în fața centrului turistic, și materialele promoționale și afișele evenimentelor	In fiecare miercuri- pliante , pentru evenimente când sunt	Primăria Gherla , Instituțiile organizatoare ale evenimentelor	Angajații CNIPT Gherla
	- concursuri pe grupe de clase cu temele : „ Micul ghid de turism”, „ Gherla prin ochii mei” - desen, proiecții de filme despre Gherla, proiecții fotografii	Joi – la două săptă mâni	Instituțiile de invățământ din municipiu	Angajații CNIPT Gherla

	- organizarea de expoziții și indentificarea artiștilor locali și nu numai, expoziții cu diverse teme, de fotografii, stabilirea calendarului	Înce până cu luna ianuarie	Micii meșteșugari, artiști, ONG -uri interesate, Asociații de artiști	Angajații CNIPT Gherla
	- colaborarea cu presa locală și județeană pentru promovarea evenimentelor și elaborarea articolelor despre CNIPT și activitatea sa	Perma nent	Ziarul Făclia - local, județean Gherla Info	Director – CNIPT Gherla
Creșterea numărului de vizitatori pe pagina site-ului https://turism.gherla.ro/ro# cu 300 %	- realizarea planului de promoavare a paginii facebook , promovarea CNIPT – ului - promovarea permanentă in mediul virtual al site-ului - promovarea evenimentelor vizibil în site - includerea site-ului in toate materialele promoționale - efectuarea programului de publicări a articolelor - folosirea QR codurilor pe broșuri - folosirea stikerelor cu date CNIPT -ului , a site-ului	1 lună	Primăria Gherla , Consiliul Local al Municipiul ui Gherla	Angajații CNIPT Gherla cu aprobarea Directoru lui de centru
Încheierea a 5 parteneriate 2025-2030	- parteneriat cu Centrul Turistic Județean pentru elaborarea broșurilor ce conțin obiective turistice din Gherla, schimb de bune practici - parteneriat cu Liceul Tehnologic Gherla , liceu cu clase de turism și alimentație – informări, lecții, practică	3 luni perma nent	Consiliul Județean Cluj Liceul Tehnologic Gherla Alte instituții	Director – CNIPT Gherla
Realizarea de trasee pentru drumeții și cicloturism - 2030	- identificarea traseelor și marcarea acestora - includerea traseelor în materialele promoționale - inființarea unui bike point- închiriere, staționare biciclete - amenajarea unor spații de recreere și promenadă (pe deal, pe dig)	5 luni	Echipa de Cercetași 51 Czetz Janos; Primăria Gherla; Fundația Teka; Asociația Adventure Academy	Primăria Gherla și Echipa de Cercetași, Angajații CNIPT Gherla
Mese rotunde cu	- mese rotunde pentru identificarea	anual	Agenții	Angajații CNIPT

agenții ecomonici implicați în turism- în vederea creșterii calității serviciilor și oferirea de servicii noi turiștilor	nevoilor turiștilor, agentilor economici implicați în turism, analizarea chestionarelor propuse de către Centrul turistic Gherla (Anexa 1) pentru creșterea calității serviciilor, găsirea soluțiilor de satisfacere a nevoilor turiștilor în unitățile de primire turiști - desfăsurarea meselor rotunde în sediul Centrului Turistic - organizare infotrip		economici ale unităților de cazare, de alimentație publică, mass media	Gherla
Zilele „ Porților Deschise” la Catedrala Armenească, Sinagogă , Biserica „ Sfântul Iosif” - vizitarea veșmintelor Cardinalului Iuliu Hossu	- stabilirea împreună cu Uniunea Armenilor din România Filiala Gherla , respectiv Comunitatea Evreilor din Gherla, cu tutorele Bisericii„ Sfântul Iosif” - vizitarea veșmintelor Cardinalului Iuliu Hossu, o zi în care să realizăm „Ziua Porților Deschise” - în acea zi să organizăm și un concert de muzică clasică în obiectivul turistic	anual	Primăria Municipiului, UAR, Comunitatea Evreilor, Casa de Cultură, Liceul Tehnologic Gherla - clasa de turism	Administratorii Instituțiilor, Primăria, Angajații CNIPT Gherla
Semnalizarea orașului și a obiectivelor turistice	- indicatoare temporare amplasare în gară, autogară, centru, pentru semnalizarea centrului turistic și a obiectivelor turistice și într-o limbă de circulație internațională - descrierea obiectivelor turistice pe benere A3, atât în limba română cât și într-o limbă de circulație internațională	După 15 zile de la modificarea legislației privind Acreditarea CNIPT -urilor	Primăria, Firma căstigătoare a licitației de achiziționare ,CNIPT Gherla	Director CNIPT Gherla – cuprinderea cheltuielii în buget
Alte obiective	Reacreditarea Centrului Național de Informare și Promovare Turistică Gherla Aderarea sau Înființarea unui OMD – Organizație de Management a Destinației Stabilirea unei taxe de promovare pentru agenții economici, ex 10 lei/an	Odată cu modificare legislației	Consiliul Local Consiliul Local Consiliul Local	Director CNIPT Consiliul Local Consiliul Local Consiliul Local

	Stabilirea unei taxe pe turist aplicată la cazare, ex 5 lei/turist/odată la cazare Organizarea unui magazin de suveniruri		Consiliul Local Primăria Municipiului	Consiliul Local Primăria Municipiului

Dovada realizării obiectivelor stabilite în planul de acțiuni se monitorizează lunar, pentru fiecare obiectiv existând pârghii: fotografii, statistici, chestionare, liste de prezență, programări ale publicărilor.

Săptămânal directorul centrului turistic analizează chestionarele turiștilor aplicate în centrul turistic și registrul de impresii ale turiștilor, discută cu angajații concluziile chestionarelor centrului și propun imbunătățirea activității în funcție de rezultate (Anexa 2).

CAP IV Potențial competitiv

Gherla se poziționează în România, în Europa, un oraș valoros și reprezentativ din punct de vedere istoric, cultural, educativ și identitar, astfel orașul este considerat acum, cel mai bine conservat oraș dintre cele vechi din România, iar la nivel național este promovat de Ministerul Turismului în broșura Rutele Culturale Europene pe teritoriul României , Ruta Culturală Europeană Via Habsburg, alături de Timișoara, Arad, Oradea, Alba-Iulia, Sibiu, pagina 32-33, ca fiind singurul oraș din România care a fost construit în sec.XVIII după un plan prestabilit și a cărui construcție s-a păstrat până în prezent.

Istoria punctuală și evenimențială transmisă astăzi prin legendele, miturile și poveștile urbane conturează acel ,,spirit al locului" (definit conform Declarației ICOMOS, Quebéc,2008), atât de necesar în fundamentarea identității locale și a perpetuării sale prin turism. Aceasta se conturează în jurul evenimentelor, locurilor și numeroaselor și diverselor personalități care s-au născut, au trăit, au studiat sau doar au trecut prin Gherla, lăsând în urma lor un patrimoniu material și imaterial extrem de atractiv.

Între motivațiile de bază ale oricărui turist, patrimoniul (natural, antropic, material sau imaterial) reprezintă suportul care susține atractivitatea, credibilitatea și importanța destinației.

Multiculturalismul (români, maghiari, romi, germani, armeni, evrei și altele), dublat de pluriconfesionalism (ortodox, romano-catolic, greco-catolic, reformat, culte neo-protestane, alte religii și atei) fundamentează tradiția identitară a orașului, generând, per ansamblu, o atmosferă pozitivă la nivel interetnic și interconfesional.

Elementele de identitate locală autentice reprezintă resurse ale dezvoltării turismului - patrimoniul material și imaterial divers (monumente, evenimente, muzee, etc.)- după cum reise din prezentarea patrimoniului turistic realizat anterior.

Resursa umană ce activează pe plan local în activități directe sau conexe cu turismul are posibilitatea de a-și dezvolta abilitățile și competențele în cadrul universităților cu tradiție din județ, care oferă posibilități de specializare în domeniul turismului, având un nivel calificativ ridicat.

Specificul gastronomic local/ardelean/național trebuie valorificat în unitățile de servirea mesei, valorificarea identității gastronomice – Ciorba de urechiușe (Aganciabur, Ciorba armenească de hurut), Varză a la Cluj, Gulaș, platouri cu brânzeturi, slănină, ceapă, cârnați -rețete locale etc. , reastaurant tradițional

Este necesară realizarea meniurilor unităților de servire a mesei în cel puțin o limbă de circulație internațională sau în limbile etniilor.

Ca urmare a analizei realizate în ultimii trei ani s-au constat câteva puncte slabe ale dezvoltării turistice:

starea precară a Casei Municipale de Cultură, sau lipsa unui spațiu multifuncțional care să permită organizarea de evenimente de amploare (expoziții , congrese),

lipsa spațiului delimitativ pe carosabil, în centrul orașului, unde autocarele să poată debarca/îmbarca

turişti,

starea deteriorată a unor obiective aparţinând patrimoniului material,

transportul pe raza oraşului nu este îndreptat şi către turişti- în mijloacele de transport şi în staţii nu se găsesc informaţii într-o limbă de circulaţie internaţională,

nivelul redus de implicare participativă a comunităţii în cunoaşterea, conştientizarea şi promovarea unitară a identităţii turistice a oraşului,

reglementările legislative şi organizatorice îngrădesc activităţile pe care le poate derula Centrul Naţional de Informare şi Promovare Turistică,

În acest context rolul centrului turistic este de a desfăşura activităţi pentru conştientizarea comunităţii locale asupra patrimoniului turistic şi de participare activă la conservarea şi perpetuarea acestuia, oferind suport material şi ştiinţific în cadrul politicilor publice şi a parteneriatelor public-private.

Ameninţările identificate sunt:

colaborarea redusă între actorii implicaţi în activitatea turistică, precum şi între aceştia şi instituţiile publice (identificarea adesea cu centrul de informare şi promovare turistică)

gherlenii nu îşi cunosc oraşul din punct de vedere turistic

proliferarea percepţiei că Municipiul Gherla este un oraş cu potenţial turistic bogat ce merită descoperit, o destinaţie de tranzit,

lipsa unui sistem de urmărire a activităţii turistice, pe baza căruia să se evidenţieze impactul acestuia în municipiu.

Oportunităţi în dezvoltarea turistică gherleană:

spiritul şi identitatea locală pot fi valorificate prin activităţi de agrement şi animaţie turistică (atât în spaţii interioare cât şi exterioare),

asocierea Gherla-Cluj-Transilvania,

valorificarea caracterului multicultural şi multietnic,

diversitatea confesională,

tradiția parcursului istoric și a istoriei urbane a orașului,

istoria punctuală și evenimențială,

municipiul beneficiază de o expunere și promovare puternică din partea diverselor instituții de cultură și organizații,

poziționarea geografică ce permite realizarea de trasee și itinerarii de tip stea, cu punctul central Gherla,

direcțiile de finanțare din diverse surse, pentru restaurarea patrimoniului,

valorificarea legendelor orașului (unele dintre ele nefiind cunoscute nici de către localnici) și a valorilor imateriale ale orașului: orașul baroc , practicile sărbătorilor creștine, obiceiurile legate de ciclul vieții, omului, relația cu natura),

fiecare locuitor al municipiului trebuie să fie un **ambasador** al orașului, oriunde ar merge, fie în țară, fie în străinătate,

gastronomia locală poate reprezenta un element de identitate din punct de vedere turistic pentru Gherla. Preparate precum ,, Ciorba de hurut ”, ,, Varză a la Cluj „ , gulaș, platourile reci din care să nu lipsească slănina afumată , brânza, ceapa, pot reprezenta elemente de referință pentru orice turist care ne vizitează orașul,

,, Asociația Artizanilor din Gherla „, activitatea Clubului Copiilor - Micii Meșteri Mari, meșteri, indicatori și păstrători de tradiții în realizarea produselor tradiționale, produsele realizate de aceștia putând reprezenta suveniruri pentru turiști (produse autentice) contribuind la promovarea municipiului ca destinație turistică,

turism activ: cicloturism, drumeție, escaladă și alergare, activități disponibile în diverse forme de organizare,

serviciile profesionale de ghidaj turistic,

oferirea unor funcții alternative spațiilor existente în oraș (cimenatografe, teatre, săli de expoziții, conferințe),

Alte activități ce s-ar putea realiza :

crearea unui ghid turistic audio, disponibil în limba română și mai multe limbi de circulație internațională, pe care turiștii să-l poată închiria sub formă de aparate,

crearea unor trasee tematice de tip stea (tematice și/sau compementare) în zonă, județ,

indexarea restaurantelor și ale structurilor de primire turistică cu funcțiuni de cazare tuturor unităților cu profil turistic din municipiul,

semnalizarea existenței Castrului Roman, semnalizare turistică unitară

„orașul baroc" - delimitarea teritorială a centrului istoric unde să fie implementată o abordare unitară a turismului și totodată să fie impus un set de reguli și proceduri pe care să le adopte toți operatorii economici (folosirea limbilor de circulație internațională , semnalizare specială, limitarea activității și condiționarea funcționării lor , etc.);

includerea în Patrimoniul UNESCO – dacă „orașul baroc" este un obiectiv turistic de prim rang care să reprezinte importanță mondială (obiective UNESCO).

CAP V Concluzii

Municipiul Gherla , prin caracterul său istoric și multiculturalitatea, în ceea ce privește potențialul turistic (cadrul natural, așezarea geografică, factorii terapeutici de care dispune, monumentele istorice- culturale, atât laice cât și ecleziastice, obiectivele balneare , obiectivele ecumenice, ecoturistice, evenimentele cu potențial turistic) printr-o campanie de promovare eficientă poate ajunge la dezvoltarea turistică- turismul poate fi o sursă importantă pentru realizarea de venituri (dar aceasta presupune investiții pentru a fi o destinație competitivă).

Activitatea turistică in municipiul Gherla este influențată de media de ședere a turiștilor de 2.13 nopți/2024, ceea ce subliniază existența turismului de tranzit.

Lipsa unei politici conexe eficiente de promovare a municipilui Gherla, a agenților economici implicați în turism, a ONG -urilor existente, interesate de programele stabilite și a Centrului turistic Gherla .

Lipsa unui program de promovare a micilor meșteșugari, artizani și a rețelei de distribuire, lipsa unui magazin de suveniruri;

O ultimă concluzie este comportamentul celui care oferă servicii turistice sub aspectul corectitudinii și solicitudinii, profesionalismului cu scopul creării unei imagini pozitive privind municipiul Gherla, pentru că un turist mulțumit aduce alți turiști, iar un turist nemulțumit influențează alți zece potențiali turiști.

Pentru dezvoltarea turismului în această zonă sunt necesare o serie de strategii (înființare OMD – Organizație de Management a Destinației-entitate cu personalitate juridică, care funcționează prin asocierea, în temeiul Ordonanței Guvernului nr.26/2000, cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și competările ulterioare, autorităților locale din competența destinației, cu organizațiile/federațiile patronale din turism, sau , după caz, cu reprezentanți ai mediului privat din turism, care asigură realizarea politicii de marketing, în conformitate cu dispozițiile legale în domeniu, în vigoare, și gestionarea coordonată a componentelor destinației în scopul dezvoltării și valorificării potențialului turistic al destinației.

Pot adera în calitate de membru asociat și alte entități relevante, cum ar fi asociații de promovare, asociații profesionale, administratori ai ariilor protejate, mediu academic și de formare profesională în turism și alții asemenea), care să aducă calitatea necesară competitivității, care să aducă venituri atât pentru populația zonei cât și pentru economie în ansamblu, turismul are un efect multiplicator direct și indirect (ca efect direct circuitul monetar provenit de la turist, cheltuielile turistice crează un venit , care la rândul său produce un lanț de cheltuieli- venituri- cheltuieli).

Astfel, pentru obținerea rezultatelor dorite este nevoie de un management durabil al industriei turistice în municipiul Gherla.

Anexa 1

Chestionar pentru turişti in unităţile de primire turistică

(tema: gradul de satisfacţie al clientului)

Vă rugăm să completaţi sau bifaţi una sau mai multe variante din chestionar

1) Cum aţi aflat de noi ?

..... Reclamă ..... Broşuri, cataloage

..... Pagină internet .....Alte surse

2) Sunteţi mulţumit de serviciile oferite de unitatea noastră ? Propuneri pentru imbunătăţirea acestora .

..... Da ..... Nu

.....

3) Cum apreciaţi calitatea personalului nostru ?

..... foarte bună ..... bună ..... satisfăcător ..... nesatisfăcător

4) Sunteţi mulţumit de infrastructura unităţii noastre ?

..... mulţumit ..... satisfăcător .....nemulţumit ..... alte aprecieri .....

5) Doriţi sa reveniţi in Gherla .....

Vă mulţumesc

Chestionar pentru unităţile de primire turistică

(pentru dezvoltarea de noi produse , servicii turistice)

Vă rugăm să completați sau bifați una sau mai multe variante din chestionar

1) Denumirea unității de primire turistică ....

Tipul unității turistice .....

2) Categoria de clasificare .....

Număr de camere (pentru structuri de cazare) .....

Număr mese servire (pentru structuri alimentație publică) .....

3) Servicii oferite turiștilor

..... Restaurant ..... Masă la cerere

..... Pensiune completă .....Piscină, saună

.....Bază de agrement Exlicații.....

..... Parcare auto pentru turiști .....Alte servicii .....

4) Ce programe de agrement oferiți turiștilor?

..... Vizite la obiective turistice ..... Drumeții organizate, excursii

..... Evenimente culturale .....Altele .....

5) Întâmpinați dificultăți in găsirea personalului calificat care să lucreze in unitatea dumneavoastră?

..... Da ..... Nu

Motivați in cazul in care ați răspuns da .....

6) Cum vă promovați serviciile oferite turiștilor ?

..... Online ..... Pliante , materiale promoționale

..... Alte modalități .....

7) In următorii 2 ani ce servicii doriți să oferiți in plus turiștilor ?

.....

8) Care sunt obiectivele turistice cele mai vizitate de turiștii dumneavoastră ?

.....

9) Cum credeți că trebuie să se implice autoritățile in dezvoltarea turismului ?

.....

10) Propuneri pentru creșterea numărului de turiști in municipiul Gherla

.....

Vă mulțumesc

Anexa 2

	Chestionar privind activitatea Centrului turistic Gherla	Gherla Județul Cluj P-ța Libertății nr. 3 https://turism.gherla.ro/ro# turism@gherla.ro 0264.241925

Vă rugăm să completați sau bifați una sau mai multe variante din chestionar

Date de identificare

Nume ..... Prenume ..... Date de contact .....

Vârstă ..... Adresă ..... Telefon .....

1) Ce fel de servicii vi s-au oferit de către Centrul turistic Gherla :

..... Informații despre obiective turistice din Gherla și imprejurimi

..... Informații despre evenimente organizate in Gherla și in regiune

..... Informații despre structurile de cazare, alimentație publică din Gherla și imprejurimi

..... Informații despre servicii de transport și programe de călătorii

..... Materiale informative

..... Organizarea de vizite

..... Altele (precizați care) .....

2) Cu cât apreciați că a crescut gradul Dumneavoastră de informare cu privire la obiectivele turistice și evenimente datorită activității Centrului turistic Gherla?

..... Deloc ..... Min. 25 % ..... Min 50 %

..... Min 75 % ..... Mai mult de 75 %

3) Ce alte servicii ati dori să vi se ofere de către Centrul turistic Gherla ?

.....

.....

4) Care dintre canalele de comunicare ale Centrului turistic Gherla le folosiți cel mai mult (alegeți o singură variantă) ?

..... Pagina de internet (https://turism.gherla.ro/ro#)

..... Pagina de facebook (visit Gherla)

..... Prefer comunicarea directă prin telefon

..... Prefer comunicarea prin email

..... Altă metodă (precizați care) :

.....

5) Cât de mulțumiți sunteți, per ansamblu, de informațiile oferite de Centrul turistic Gherla ?

..... Deloc mulțumit ..... Mulțumit ..... Foarte mulțumit ..... Nesatisfăcător

6) Cât de mulțumit sunteți, per ansamblu, de relația cu angajații Centrului turistic Gherla ?

..... Deloc mulțumit ..... Mulțumit

..... Foarte mulțumit ..... Nesatisfăcător

7) Enumerați eventualele propuneri pentru imbunătățirea /eficientizarea activității

Centrului turistic Gherla

.....

.....

.....

Vă mulțumim

Bibliografie

Ioan CÂMPEAN, *GHERLA Istorie- Cultură- Spiritualitate* , Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2011, pag. 532

Virgil POP, *Armenolpolis oraș baroc*, Editura Accent, Cluj Napoca, 2012, pag.20-231

STRATEGIA INTEGRATĂ DE DEZVOLTARE URBANĂ 2021 – 2027 A MUNICIPIULUI GHERLA ,DEZVOLTARE PENTRU VIITOR , Municipiul Gherla

Regulamentul de organizare și funcționare al Centrului Național de Informare și Promovare

T uristică Gherla, Primăria Municipiului Gherla, martie 2016

Harta Municipiului Gherla, Schubert&Franzke

www.gherla.ro -

www.mariaut.hu

http://www.insse.ro/cms/

Foto : Constantin Istici

www. gherlainfo.ro